

Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse

Årsrapport
2020

GABLER

INNHOOLD

ÅRSBERETNING	3
OM PENSJONSKASSEN	4
NØKKELTALL	5
ORGANISASJON OG DRIFT	6
STYRETS ARBEID	6
RISIKOSTYRING OG -EKSPONERING	7
Finansiell risiko	8
Ansvarlige investeringer	8
Forsikringsteknisk risiko	9
MARKED OG KAPITALAVKASTNING	9
RESULTATER OG DISPONERING	10
UTSIKTER FREMOVER	12
ÅRSREGNSKAP	13
NOTER	20

ÅRSBERETNING

2020

Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse

Organisasjonsnummer: 979 254 202

OM PENSJONSKASSEN

Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse ble opprettet 22.03.55 av daværende Ringerikes Sparebank, for å forvalte pensjonsordningen for ansatte og pensjonister, herunder forestå utbetalinger til pensjonistene. Ringerikes Sparebank fusjonerte 01.07.10 med Gran Sparebank og Sparebanken Jevnaker Lunner, under navnet SpareBank1 Ringerike Hadeland (banken).

Pensjonskassen omfatter medlemmer fra tidligere Ringerikes Sparebank. Pensjonsordningen er ytelsesbasert, og dekker alders-, uføre- og etterlattepensjon. Pensjonsnivået er 70 %, med utgangspunkt i beregnet folketrygd før levealdersjustering. Ordningen ble lukket med virkning fra 01.01.10. De ansatte på dette tidspunkt fikk valg mellom å fortsette i opprinnelig ordning eller gå over i nyopprettet innskuddsordning.

Som følge av lovendring er pensjonsordningens uføredekning revidert fra 01.01.17. Lovens maksimalsatser er benyttet, og for de fleste medlemmer har ikke endringen fått vesentlige konsekvenser. Det er utstedt fripoliser i Pensjonskassen for tidligere opptjente uførepensjonsrettigheter.

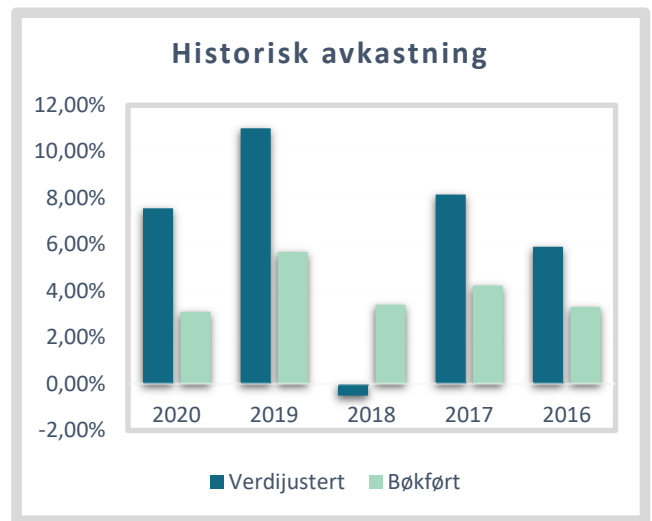
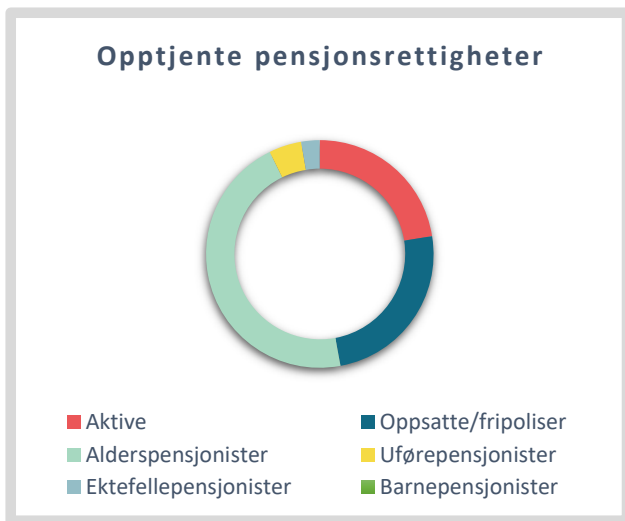
Med virkning fra 01.07.17 ble ansatte født etter 31.12.1960 ved omdanning overført til bankens generelle innskuddsordning. For deres opptjente rettigheter i ytelsesordningen er det utstedt fripoliser i Pensjonskassen.

I henhold til ytelsesordningens bestemmelser er løpende pensjoner til og med 2014 årlig regulert med samme sats som økningen i folketrygdens grunnbeløp, G. Fra og med 2015 reguleres pensjonene årlig med minimum økningen i konsumprisindeksen, dog maksimalt med økningen i G.

Pensjonskassen har forretningsadresse i Hønefoss.

Foretaksvalgte	Medlemsvalgte
<ul style="list-style-type: none">• Knut Hundhammer (styreleder)• Mette Toft Bjørgen (ekstern)• Marit Tronrud	<ul style="list-style-type: none">• Dag Engen• <i>Hans Strande(vara)</i>• Anne Lise Vidnes• <i>Helga Dehli(vara)</i>

NØKKELTALL

Opptjente pensjonsrettigheter utgjør mnok 136,45 pr 31.12.2020, en økning på mnok 0,29 seneste år.

Det ble utbetalt pensjoner for mnok 4,97 i 2020.

Pensjonskassens midler er investert i norske og globale rentefond, norske og globale aksjefond, og eiendom.

Forvaltningen ga i 2020 en verdijustert avkastning på 7,56%, mens bokført avkastning ble 3,11%.

Gjennomsnittlig verdijustert avkastning er 6,42% for de siste 5 år.

Medlemskap	2020	2019	2018	2017	2016
Arbeidsgivere i pensjonsordningen	1	1	1	1	1
Yrkesaktive medlemmer	14	17	19	21	50
Pensjonister	53	54	52	54	49
Personer med rettigheter fra tidligere arbeidsforhold	47	48	48	49	0

ORGANISASJON OG DRIFT

Pensjonskassen har ingen ansatte. Pensjonskassens styre forutsetter at SpareBank 1 Ringerike Hadeland og de ansattes organisasjoner gjennom sine valg av styrerepresentanter, har og følger egne planer for å fremme likestilling. Pensjonskassen er omfattet av allmennaksjelovens krav til representasjon av begge kjønn i styret. For å tilfredsstillere regelverket, skal de foretaksvalgte i styret, være representert med minst én av hvert kjønn. Dette tilfredsstilles i dag. For de medlemsvalgte skal og begge kjønn være representert, dette tilfredsstilles i dag.

Pensjonskassen har avtale med Gabler Pensjonstjenester AS, Oslo, om full administrasjon av pensjonskassens virksomhet, herunder daglig ledelse, ansvarshavende aktuar, regnskapsføring og forsikringsteknisk administrasjon. Pensjonskassen har i løpet av året byttet daglig leder fra Gabler.

- Siri Lunde Heggebø er pensjonskassens daglige leder.
- Ansvarshavende aktuar er Gabler Pensjonstjenester AS v/ Irene Byermoen.

Fra 2017 ble det vedtatt å beholde fripolisene på egen balanse.

Pensjonskassens midler forvaltes under aktiv forvaltningsavtale med Gabler Investments AS.

STYRETS ARBEID

Styret har i 2020 arbeidet med oppgaver knyttet til ordinær drift av pensjonskassen, medlemmenes rettigheter, arbeid knyttet til finansforvaltningen og risikoanalyser.

Kapitalforvaltningen gis omfattende behandling i alle ordinære styremøter. Dette kommer i tillegg til månedlig rapportering om avkastning og utvikling i kapitalmarkedet. Det utarbeides kvartalsregnskap, basert på oppdaterte forsikringsmessige avsetninger. Styret gjennomgår årlig både forsikringsstrategi med forsikringsteknisk beregningsgrunnlag og reassuransedekning samt investeringsstrategien.

Styret har løpende fokus på pensjonskassens risikobærende evne og kapital situasjon.

Det styret har viet størst oppmerksomhet i 2020 er markedsuro i forbindelse med utbruddet av Covid-19 viruset. I mars 2020 var markedet på sitt aller laveste, og pensjonskassene fikk pålegg fra finanstilsynet om å rapportere ekstra på solvenskapitaldekningen per 31.03.2020. Pensjonskassen hadde på dette tidspunktet tilfredsstillende solvenskapitaldekning, men fortsatte likevel å overvåke denne for å se effekten av fallet i markedsverdi kombinert med fallet i rentekurven. Mot slutten av året har styret tatt opp igjen arbeidet med den kommende innføring av EUs pensjonskassedirektiv (IORP II) i regelverket for norske pensjonskasser. Med utgangspunkt i gjennomførte GAP analyse er det laget en punktvis oppstilling av aktiviteter som må gjennomføres før regelverket trer i kraft.

Styrets arbeid bygger på vedtatt overordnet strategi for pensjonskassen. Denne gjennomgås fortløpende.

Internkontroll følges opp bl.a. gjennom daglig leders årlige rapportering. Pensjonskassens revisor har avgitt bekreftelse til styret i denne forbindelse. Etter styrets vurdering er internkontrollen tilfredsstillende.

Styret har gjennomført egevaluering og det ble ikke avdekket mangler til hinder for videre arbeid. For å sikre ytterligere kompetanseheving, har styret hatt styreseminar med fordypningstema.

Det har i løpet av året vært avholdt 4 styremøter.

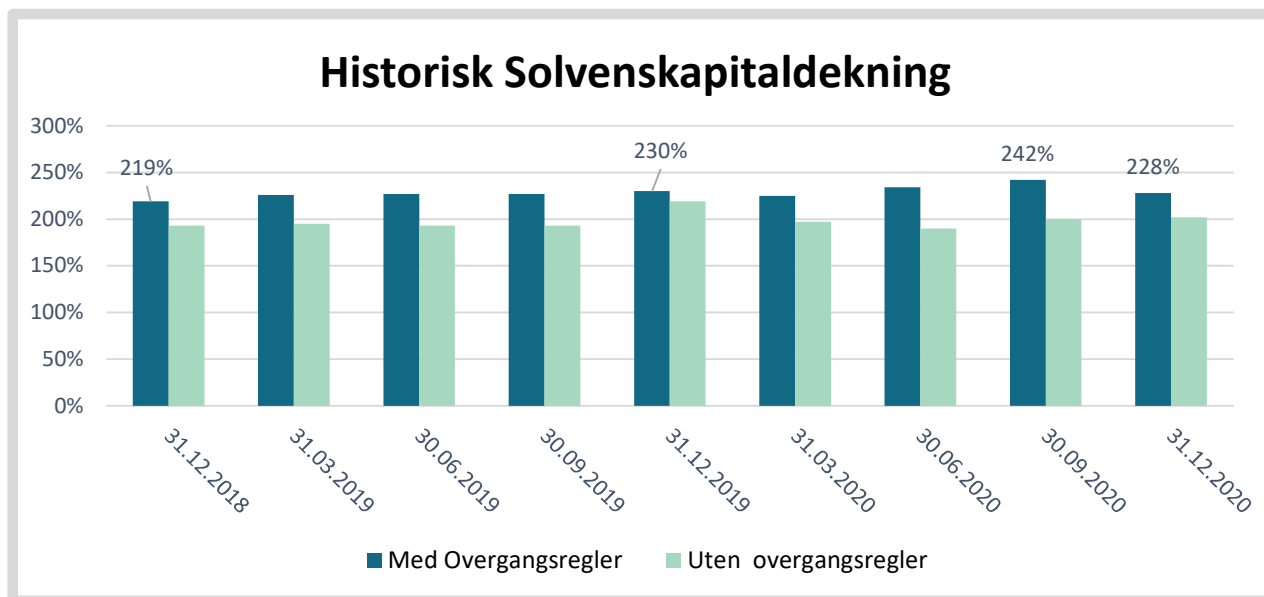
RISIKOSTYRING OG -EKSPONERING

Styret vurderer pensjonskassens risikosituasjon jevnlig. De vesentligste risiki er markedsrisiko knyttet til eiendelene, forsikringsteknisk risiko og operasjonell risiko. Styret har stilt rammer og krav for de viktigste forhold og det er etablert rutiner for løpende rapportering. Strategiene er fastlagt ut fra at medlemmenes rettigheter til enhver tid skal være fullt sikret etter de lover, regler og forskrifter som er fastsatt for pensjonskasser.

Pensjonskassen er eksponert for markedsrisiko. Dette omfatter risiko for fall i aksjemarkeder, renteoppgang eller endret kredittprising som gir kurstap på obligasjoner, samt endringer i valutakurser. Risikostyringen omfatter bl.a. grenser for eksponering mot de enkelte aktiva-klasser og for tapspotensial i forhold til bufferkapital (solvenskapitaldekning). Styret følger avkastningen og bufferkapitalsituasjonen tett gjennom året. Bufferkapital er definert som summen av egenkapital, reserver og avsetninger som kan tapes i regnskapsåret uten at myndighetenes minimumskrav til ansvarlig kapital brytes.

Pensjonskasser er pålagt å rapportere og følge opp risikoeksponering gjennom en egen rapport for solvenskapitaldekning. Pensjonskassen skal analysere hvordan uvanlige markedsforhold, herunder rente og valutakursendringer, samt utslag av forsikrings- og kredittrisiko, vil påvirke pensjonskassens bufferkapital. Analysene utføres med utgangspunkt i retningslinjer fra Finanstilsynet for rapportering av solvenskapitaldekning. Solvenskapitaldekningen er basert på virkelige verdier av eiendeler og forpliktelser og en definisjon av bufferkapital under forutsetning av at pensjonskassen avvikles. Styret overvåker pensjonskassens risiko målt etter denne solvenskapitaldekningen kvartalsvis, eller oftere ved behov, og skal vurdere tiltak dersom solvenskapitaldekningen gir grunn til å tro at pensjonskassens fremtidige finansielle stilling er utsatt.

Ved årsskiftet oppfyller Pensjonskassen myndighetens minimumskrav til ansvarlig kapital med en solvenskapitaldekning på 228 prosent.

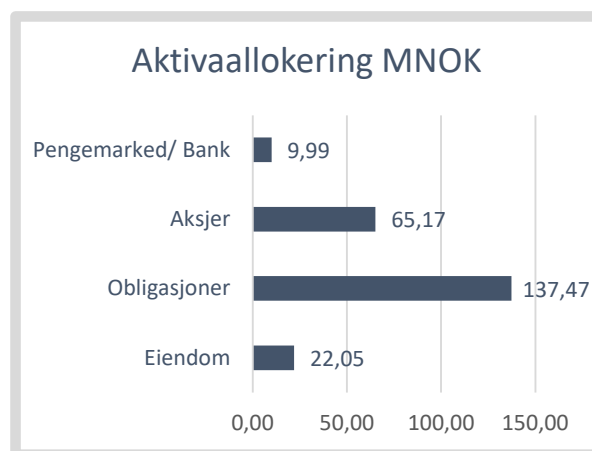
Ut fra den finansielle risikoeksponeringen, pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi, forventninger til avkastning og utvikling i pensjonskassens medlemsbestand, anser styret at pensjonskassens bufferkapital ved utgangen av 2020 er tilfredsstillende.

Finansiell risiko

Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer i Norge, utlandet og norske obligasjoner. Pensjonskassens største risiko anses å være risiko for fall i eiendelenes verdier (markedsrisiko). Den finansielle risikoen omfatter også rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko.

Investeringsstrategien gjennomgås i sin helhet årlig, mens det rebalanseres og utføres mindre tilpasninger løpende.

Beholdning	Allokering	Strategisk fordeling			
		Min	Norm	Maks	Avvik
Pengemarked/Bank	4 %	0 %	5 %	25 %	-0,7 %
Norske Obligasjoner	24 %	10 %	25 %	40 %	-0,9 %
Norske High-Yield	5 %	0 %	5 %	7 %	0,0 %
Globale Obligasjoner	29 %	20 %	30 %	40 %	-0,5 %
Norske Aksjer	6 %	3 %	5 %	7 %	0,9 %
Globale Aksjer	18 %	14 %	17 %	20 %	1,3 %
Globale Akjsjer EM	4 %	0 %	3 %	5 %	0,6 %
Eiendom	9 %	5 %	10 %	15 %	-0,6 %
Sum	100 %		100 %		0 %

Finansstrategiens risikoprofil vurderes løpende.

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene i så vel aksjer som rentepapirer anses å være tilstrekkelig likvide. Risikoen følges opp gjennom måling av kapitalutnyttelsen på grunnlag av solvenskapitaldekninger. Pensjonskassen har i tråd med gjeldende forskrift, utarbeidet egen strategi for forsvarlig likviditetsstyring i pensjonskassen.

Kredittrisikoen i pensjonskassens forvaltning vurderes som moderat. Pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi er basert på kredittvurderinger foretatt av pensjonskassens kapitalforvalter. Pensjonskassen har plassert sine midler både i verdipapirfond og enkeltpapirer.

Premien innbetales forskuddsvis eller dekkes fra premiefondet slik at pensjonskassens kredittrisiko mot foretaket den er opprettet for, anses å være liten.

Ansvarlige investeringer

Pensjonskassen ønsker å forvalte de opptjente pensjonsrettighetene i pensjonskassen ansvarlig, og samtidig bidra positivt til samfunn og miljø. Styret i pensjonskassen har i løpet av 2020 tatt i bruk rapportering på ESG faktorer og benytter denne for å følge porteføljens ESG risiko, karbonavtrykk, samt kartlegge investeringer mot oljefondets ekskluderingsliste.

Forsikringsteknisk risiko

Den forsikringstekniske risiko gjelder hovedsakelig risikoen for flere tilfeller av uførhet eller flere etterlatte enn de forutsetninger premietariffene er basert på. Pensjonskassens tariffer er tilpasset forsikringsteknisk risiko og løpende driftskostnader. Resultatutviklingen avhenger dermed i hovedsak av avkastning fra finansforvaltningen ut over pliktig tilførsel til premiereserven, den såkalte grunnlagsrenten. Foretaket bærer ansvaret for premietilskuddet. Forsikringsteknisk oppgjør og regnskapsrapportering skjer kvartalsvis.

Pensjonskassen benytter et dynamisk dødelighetsgrunnlag, K2013, med virkning fra 1. januar 2014. Dette reduserer risiko knyttet til allment økende levealder.

Det er etablert rutiner for beregning av forsikringsrisiko basert på ulike scenarier for uførhet, levealder og finansiell utvikling. Rutinene er beskrevet i pensjonskassens forsikringsstrategi som har vært gjennomgått, oppdatert og vedtatt i 2020.

Forsikringsrisiko begrenses ved gjenforsikring for katastrofetilfeller.

MARKED OG KAPITALAVKASTNING

2020 var et spesielt år, også i finansmarkedene. Årsavkastningen ble til slutt positiv i de fleste sentrale aksjemarkeder, også i Norge. Få ville trodd det i mars når aksjemarkedene opplevde sitt kraftigste fall siden finanskrisen i 2008. Også i rentemarkedet var året begivenhetsrikt. Lange renter falt til nye rekordlave nivåer, og i mai satte den norske sentralbanken for første gang i historien styringsrenten ned til null.

Samtidig som coronaviruset spredte seg globalt i februar og mars, falt aksjemarkedene både i Norge og internasjonalt med over 30 % i lokal valuta frem til bunnen ble nådd 23. mars. Uroen var stor for hvilke konsekvenser viruset og tiltakene for å forhindre ytterligere spredning ville få for den globale økonomiske aktiviteten og verdikjeden i mange industrier.

Nedturen var kraftig, men den ble også kortvarig. Myndigheter og sentralbanker verden over iverksatte tiltak for å dempe de økonomiske konsekvensene av pandemien, og for å bedre likviditetssituasjonen i de finansielle markedene. Rentenivåene falt til rekordlave nivåer verden over godt hjulpet av aktive sentralbanker. Dette hadde positiv effekt for aksjemarkedene.

Pengepolitisk stimulans, og lave renter, er de viktigste forklaringene på en god aksjeavkastning i 2020. I tillegg førte positive vaksinyheter i november til et svært positivt momentum i markedene mot slutten av året. Det var stort sprik i avkastningen internasjonalt på tvers av sektorer. Mens IT-aksjer nok en gang var vinnersektoren, og steg nærmere 40 % på verdensbasis, falt energiaksjer med over 35%.

Verdensindeksen MSCI World, målt i norske kroner, steg med 13,2% i løpet av året. Valutasikret til norske kroner var samme indeks opp 9,3%. Avkastningen på Oslo Børs var noe svakere, og endte året opp 4,6%. Indeksen for fremvoksende markeder, MSCI EM, steg med 15,5%.

I forbindelse med markedsuren i mars, var det en kraftig utgang i kredittspreader. Dette hang sammen med et illikvid norsk rente- og valutamarked som satte norske investorer på en ekstra prøve. Den norske kronen var når det stormet som verst i mars, ned over 30% for året mot både euro og amerikanske dollar. Den kraftige utgangen i kredittspreader ble avløst av en tilsvarende kraftig inngang. Ved utgangen av året kan vi grovt forenklet si at kredittpåslagene var på samme nivå som ved inngangen av året. Med totalt sett liten endring i kredittspreader og et kraftig fall i rentenivået som bakteppe, ble renteavkastningen for året også veldig god.

For internasjonale obligasjoner ble avkastningen i 2020, for den brede globale investment grade-indeksen, Barclays Global Aggregate Index, 5,2%, mens avkastningen i den globale high yield-indeksen var 3,5%. For norske obligasjoner ble avkastningen i Nordic Bond Pricings indeks for investment grade-obligasjoner med tre års durasjon 5,0% i løpet av året.

Pensjonskassens portefølje gav i 2020 en totalavkastning på 7,8%. Globale aksjer stod for den største avkastningen på 17,2%, tett fulgt av emerging markets med 16,1%. Norske Aksjer har en avkastning på 6,6% gjennom året. Norske Investment Grade obligasjoner gav en avkastning på 5,3%, mens internasjonale obligasjoner fikk en avkastning på 4,4%. Norske high yield obligasjoner endte med en negativ avkastning på 0,2%. Pengemarked gav en avkastning på 1,1% og eiendom 9,7% for 2020.

RESULTATER OG DISPONERING

Årsregnskapet er ført etter gjeldende regler og forskrifter for pensjonskasser. Eiendeler og gjeld er beregnet og verdsatt ut fra disse bestemmelsene. Pensjonskassers regnskap er fordelt på forsikringsfond (teknisk resultat, kollektivportefølje) og egenkapital (ikke-teknisk resultat, selskapsportefølje). Hvert av de ulike elementer i resultatet fordeles for seg.

Etter belastning av garantert rente med mnok 3,97 og overføring av mnok 7,81 til kursreguleringsfond ble renteresultatet mnok 1,40 med henholdsvis mnok 0,94 fra den kollektive ordningen og mnok 0,46 fra fripolisene.

Renteresultatet for fripolisene fordeles med mnok 0,09 (20% prosent) til egenkapital og resterende til regulering av fripoliser. For kollektivordningen disponeres renteresultatet forholdsmessig til regulering av pensjonister med mnok 0,67 og premiefond med mnok 0,27.

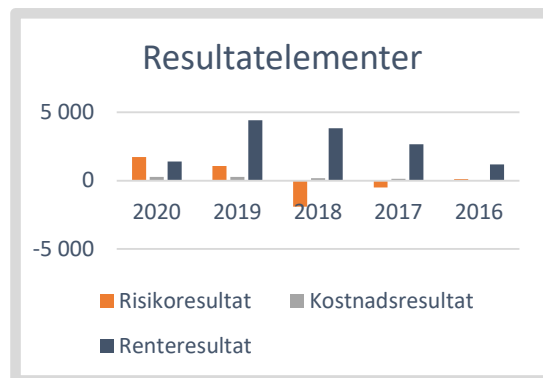
Netto risikoresultat ble mnok 1,71 med henholdsvis mnok 1,21 fra kollektiv ordning og mnok 0,50 fra fripolisene. Resultatet disponeres med 10% av midlene til risikoutjevningfond og resterende til premiefond, pensjonistenes overskuddsfond og regulering av fripoliser.

Kostnadsresultatet ble mnok 0,28. Rentegarantipremie og fortjenesteelement på forsikringsrisiko utgjorde samlet mnok 1,11. Teknisk resultat ble etter disponering ble mnok 1,71.

Ikke-teknisk resultat ble mnok 3,50. Regnskapsmessig totalresultat ble mnok 4,64 hensyntatt endring i utsatt skattefordel. Med tilføres av mnok 0,23 til risikoutjevningfond, fører vedtatte disponering til en endelig tilføring av mnok 4,41 til egenkapital.

Pensjonene reguleres i henhold til pensjonsavtalene og dekkes med engangspremie.

Resultatanalyse Tall i TNOK	2020
Risikoresultat	1 715
Kostnadsresultat	279
Renteresultat	1 397
Samlede resultatelementer	3 391
Rentegaranti- og fortjenesteelementpremie	1 110
Disponert til pensjonskassens medlemmer	-2 915
Disponert til tilleggsavsetninger	51
Resultat teknisk regnskap	1 637
Avkastning til RUF	63
Avkastning til premiefond/POF	16
Teknisk resultat fra regnskap	1 714
Resultat av ikke-teknisk regnskap	3 498
Skattekostnader	-568
Totalresultat til disponering	4 644
Overført til/fra risikoutjevningfond	171
Avkastning på risikoutjevningfond	62
Overført fra/til egenkapital	4 411
Sum disponert	4 644

Solvensmarginkapital var beregnet til mnok 50,26 mens solvensmarginkravet utgjorde mnok 5,72 (878%), en oppgang på 28 prosentpoeng fra året før. Pensjonskassen er godt rustet til å tåle naturlige svingninger i finansmarkedene.

Det er etter regnskapsårets slutt ikke inntruffet forhold av vesentlig betydning for pensjonskassens resultat og stilling ut over det som er nevnt under avsnittet finansiell stilling. Regnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift og at pensjonskassen drives under gjeldende regelverk og rammebetingelser. Pensjonskassen har ingen drift som anses å ha negativ innvirkning på det ytre miljø.

UTSIKTER FREMOVER

Pensjoner er en viktig del av ansettelsesvilkår og trygghet for velferd. Årsregnskapet for 2020 er avlagt under forutsetning av fortsatt drift av pensjonskassen. Styret legger vekt på å opprettholde en soliditet som gjør det mulig å ha en diversifisert sammensetning av aktiva, som på sikt vil gi pensjonskassen meravkastning i forhold til alternative pensjonsinnretninger. Pensjonskassens finansielle stilling anses å være tilfredsstillende og tilpasset investeringsstrategien og det etablerte opplegg for risikostyring.

Oslo, 19. mars 2021

Knut Hundhammer

Styreleder

Dag Engen

Anne Lise Vidnes

Marit Tronrud

Mette Toft Bjørgen

Siri Lunde Heggebø

Daglig leder

ÅRSREGNSKAP

2020

Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse

Organisasjonsnummer: 979 254 202

Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse

Resultat

TEKNISK REGNSKAP		Note	2020	2019
<i>Tall i hele tusen</i>				
1. Premieinntekter				
1.1 Forfalte premier, brutto	16	5 956	8 337	
1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier	17	-15	-15	
Sum premieinntekter for egen regning		5 941	8 322	
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen				
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		2 117	2 311	
2.4 Verdiendringer på investeringer		8 289	9 058	
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		2 872	6 304	
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		13 278	17 673	
5. Pensjoner mv.				
5.1 Utbetalte pensjoner mv.				
5.1.1 Brutto	18	-4 972	-4 922	
5.2 Overføring av premiereserve, pensjonskapital mv. og tilleggsavsetninger til andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	23	-365	0	
Sum pensjoner mv.		-5 337	-4 922	
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelses - kontraktsfastsatte forpliktelser				
6.1 Endring i premiereserve mv.				
6.1.1 Endring i premiereserve mv., brutto	14	530	-2 962	
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	14	51	-590	
6.3 Endring i kursreguleringsfond	14	-7 814	-9 186	
6.4 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv	14,15	-19	-14	
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-7 252	-12 752	
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser				
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet	14,20	-1 539	-3 757	
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	14,20	-1 326	-494	
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-2 865	-4 251	
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader				
9.1 Forvaltningskostnader	19	-341	-332	
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	19	-1 710	-1 684	
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-2 051	-2 016	
11. Resultat av teknisk regnskap	20	1 714	2 054	

Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse

Resultat

IKKE-TEKNISK REGNSKAP	Note	2020	2019
<i>Tall i hele tusen</i>			
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		575	569
12.4 Verdiendringer på investeringer		2 252	2 229
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		780	1 551
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		3 608	4 349
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til			
14. selskapsporteføljen			
14.1 Forvaltningskostnader	19	-93	-82
14.2 Andre kostnader	19,21	-17	-19
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-110	-100
15. Resultat av ikke-teknisk regnskap	20	3 498	4 249
16. Resultat før skattekostnader	20	5 212	6 303
17. Skattekostnader	21	-568	1 492
18. Resultat før andre inntekter og kostnader		4 644	7 794
20. TOTALRESULTAT	20	4 644	7 794
Overført fra/til risikoutjevningssfond	20	-171	-530
Avkastning på risikoutjevningssfond	20	-62	-62
Overført fra/til egenkapital	20	-4 411	-7 202
SUM OVERFØRT		-4 644	-7 794

Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse

Balance

EIENDELER

Tall i hele tusen

Note 31.12.2020 31.12.2019

EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN

1. Immaterielle eiendeler			
2. Investeringer			
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	2	19 390	16 995
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	3	32 286	26 206
2.4.3 Utlån og fordringer	4	499	3 995
Sum investeringer		52 175	47 196
3. Fordringer			
3.2 Andre fordringer	7	209	212
Sum fordringer		209	212
4. Andre eiendeler			
4.3 Eiendeler ved skatt	21	921	1 488
Sum andre eiendeler		921	1 488
SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		53 305	48 896
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
6. Investeringer i kollektivporteføljen			
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	2	67 822	62 603
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	3	112 929	96 529
6.4.3 Utlån og fordringer	4	1 746	14 716
Sum investeringer i kollektivporteføljen		182 497	173 849
SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		182 497	173 849
SUM EIENDELER		235 802	222 745

Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse

Balance

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		Note	31.12.2020	31.12.2019
<i>Tall i hele tusen</i>				
10.	Innskutt egenkapital		32 000	32 000
11.	Opptjent egenkapital			
11.1	Risikoutjevningfond		1 879	1 646
11.2	Annen opptjent egenkapital		21 157	16 746
	Sum opptjent egenkapital		23 037	18 393
13.	Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1	Premiereserve mv.	14	136 445	136 154
13.2	Tilleggsavsetninger	14	9 388	9 438
13.3	Kursreguleringsfond	14	31 401	23 587
13.4	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	14,15	3 384	3 023
	Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		180 618	172 202
15.	Avsetninger for forpliktelser			
15.2	Forpliktelser ved skatt			
15.2.1	Forpliktelser ved periodeskatt	21	22	19
	Sum avsetninger for forpliktelser		22	19
16.	Forpliktelser			
16.2	Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	8	0	4
16.3	Andre forpliktelser	8	125	128
	Sum forpliktelser		125	131
	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		235 802	222 745

Hønefoss, 19.03.2021

Knut Hundhammer
styreleder

Dag Engen
nestleder

Marit Kullerud Tronrud
styremedlem

Anne Lise Vidnes
styremedlem

Mette Toft Bjørgen
styremedlem

Siri Lunde Heggebø
daglig leder

Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse

Egenkapitaloppstilling

Egenkapital	2020	2019
<i>Tall i hele tusen</i>		
Innskutt egenkapital 01.01	32 000	32 000
Innskutt egenkapital 31.12	32 000	32 000
Annen opptjent egenkapital 01.01	16 746	9 544
Tilført egenkapital/resultat belastet ved disponering	4 411	7 202
Annet opptjent egenkapital 31.12	21 157	16 746
Risikoutjevningfond 01.01	1 646	1 054
Overført fra/til risikoutjevningfond	171	530
Avkastning på risikoutjevningfond	62	62
Risikoutjevningfond 31.12	1 879	1 646

Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse

Kontantstrømoppstilling

	2020	2019
<i>Tall i hele tusen</i>		
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalt til premiefond/Innbetalt premie	4 255	5 000
Netto utbetalt ved flytting (inn +/- ut -)	-365	0
Finansinntekter	2 693	2 880
Utbetalte pensjoner mv.	-4 972	-4 922
Forsikringsrelaterte driftskostnader, inkl. reassuranse	-2 159	-2 113
Andre inntekter/kostnader	-17	-19
Betalte skatter	-14	-8
Endring i periodiseringer	14	42
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-566	861
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto investert i aksjer og andeler	2 658	4 171
Netto investert i rentebærende verdipapirer	-18 558	13 373
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-15 900	17 544
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0
Likviditetsbeholdning 1.1.	18 711	306
Netto kontantstrøm for perioden	-16 466	18 405
Likviditetsbeholdning 31.12.	2 245	18 711

NOTER

2020

Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse

Noter

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er avlagt i samsvar med norsk regnskapslov og grunnleggende regnskapsskikk i Norge, samt satt opp i henhold til gjeldende forskrift fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2011 med hjemmel i lov av 17. juli 1998 om årsregnskap m.v.

Finansielle eiendeler

Finansielle instrumenter måles og innregnes i samsvar med IAS 39, som deler finansielle eiendeler inn i følgende kategorier:

- Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet
- Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost
- Utlån og fordringer

Regnskapsprinsipper for pensjonskassens kategorier av finansielle eiendeler beskrives nærmere i de følgende avsnitt.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)

Aksjer og andeler med verdiendring over resultatregnskapet og består av investeringer i aksjer, verdipapirfond og aksjer og andeler i selskap med deltakerfastsetting (IS/KS/ANS).

Virkelig verdi på børsnoterte aksjer og andeler verdsettes til sluttkurs fastsatt av Oslo Børs eller tilsvarende markedsplasser for utenlandske investeringer. Virkelig verdi av øvrige aksjer og andeler fastsettes ved bruk av anerkjente verdsettelsesteknikker.

Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet og består av investering i obligasjoner, sertifikater og verdipapirfond.

Virkelig verdi på noterte investeringer fastsettes til offentlige omsetningskurser.

For investeringer hvor det ikke foreligger omsetningskurs, beregnes kursen ut fra avkastningskurven for verdipapirets respektive sektor.

Pensjonskassen ønsker å vurdere alle finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet i samsvar med virkelig verdi-opsjonen dersom det ikke ved innregning er besluttet noe annet. Det sentrale grunnlag for anvendelse av virkelig verdi-opsjonen er at en gruppe finansielle eiendeler, finansielle forpliktelser eller begge deler forvaltes på grunnlag av virkelig verdi og at inntjeningen vurderes etter samme prinsipp. Dette må også være i samsvar med en dokumentert kapitalforvaltningsstrategi og at informasjon internt og mellom nøkkelpersoner gis på dette grunnlag.

Pensjonskassen har utarbeidet en kapitalforvaltningsstrategi i samsvar med kravene i forskrift om pensjonsforetak. Porteføljen av verdipapirer forvaltes i samsvar med denne strategien og rapportering skjer til virkelig verdi gjennom rapportering av verdijustert avkastning. Videre rapporteres jevnlig porteføljens utvikling målt mot rammeverket for dynamisk risikostyring/bufferkapital. Internt skjer den løpende oppfølging av verdipapirplasseringer basert på utvikling i virkelig verdi og det er her et nært samarbeid mellom ledelsen og styret. I regnskapsføringen av finansielle eiendeler er det dermed lagt til grunn at vilkårene for anvendelse av virkelig verdi-opsjonen er til stede.

Investeringene er i tråd med forskriften klassifisert i hovedgruppene hold til forfall og hold for omsetning. Dette innebærer at børsnoterte aksjer, aksjefond, obligasjonsfond samt en rekke andre finansielle eiendeler regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet.

Forvaltning av kunde- og selskapsporteføljen

Pensjonskassens avkastning på eiendeler, fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) før årsoppgjørdisposisjoner.

Eiendeler ved utgangen av en periode fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) etter årsoppgjørdisposisjoner, samt andre eiendeler og forpliktelser.

Forsikringsmessige forpliktelser

Regnskapsstandarden IFRS 4 omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter. Pensjonskassens forsikringskontrakter omfattes av standarden. De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er i utgangspunktet forankret i norsk særlovgivning og er i det vesentlige i samsvar med IFRS 4. I overensstemmelse med forsikringsvirksomhetsloven blir pensjonskassens forvaltningskapital delt inn i en kundeportefølje og en selskapsportefølje.

Premiereserve

Premiereserve er kontantverdien av pensjonskassens samlede fremtidige forsikringsforpliktelser i henhold til de enkelte forsikringsavtaler. Ved beregning av premiereserve benyttes dødelighetsgrunnlaget K2013. Administrasjonsreserven utgjør 5 % av premiereserven samt ekstra administrasjonsreserve for fripolisene ihht modell som er meldt til Finanstilsynet. Premiereserven er beregnet med en grunnlagsrente på 4,0 % frem til 01.01.2004, deretter 3 % til 01.01.2012, 2,5 % til 01.01.2015, og 2,0 % deretter.

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetning er avsetning som skal dekke forpliktelser knyttet til forventede, ikke-meldte, erstatningstilfelle som er inntruffet innen regnskapsårets slutt.

Tilleggsavsetninger

Pensjonskassen har anledning til å foreta tilleggsavsetninger for å sikre soliditeten. Tilleggsavsetninger kan normalt utgjøre inntil 12 % av premiereserven, og kan benyttes til dekning av fremtidig negativt finansresultat i forhold til pensjonskassens grunnlagsrente og visse typer endringer i det actuarielle grunnlaget.

Kursreguleringsfond

Årets endringer i urealiserte verdier knyttet til investeringer vurdert til virkelig verdi i kollektivporteføljen avsettes til kursreguleringsfond og inngår således ikke i årets resultat. Dersom virkelig verdi av eiendelene i kollektivporteføljen viser et akkumulert netto urealisert tap settes kursreguleringsfondet til 0.

Premiefond

Premiefondet er innbetalt/opptjente midler som kan benyttes til dekning av fremtidig premie og sikring av reguleringstillegg til pensjoner. Fondet blir tilført 2 % årlig rente.

Pensjonistenes overskuddsfond

Pensjonistenes overskuddsfond blir tilført pensjonistenes andel av overskuddet, og skal benyttes til å sikre regulering av løpende pensjoner med inntil den prosentvise økningen av folketrygdens grunnbeløp.

Pensjonistenes overskuddsfond avsettes på grunnlag av eventuell meravkastning utover grunnlagsrenten på pensjonistenes premiereserve, og skal følgende år benyttes til å regulere de løpende pensjoner.

Risikoutjevningfond

Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningfondet. Dette fondet kan i senere år benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Bevegelser i risikoutjevningfondet føres som en resultatdisponering. Risikoutjevningfondet klassifiseres som

egenkapital og innregnes og måles i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 3 med tilhørende forskrift.

Annet

Valutaomregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Markedsverdi for finansielle eiendeler og pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs.

Valutarisiko knyttet til utenlandske eiendeler er søkt redusert med finansielle derivat.

Premieinntekter

Bruttopremier inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring framkommer som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Regnskapsmessig behandling av flytting

Fratrådte medlemmer uten straks begynnende pensjon får en oppsatt rettighet i pensjonskassen.

Skatt

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt.

Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattefordel. Etter regelendring i 2018, balanseføres utsatt skattefordel i den utstrekning det kan sannsynliggjøres fremtidig utnyttelse av denne.

Utsatt skatt/ utsatt skattefordel beregnes ut fra skattbare midlertidige forskjeller utenfor fritaksmetoden i selskapsporteføljen og fremførbart underskudd.

Formueskatt

Formueskatt beregnes av skattemessig netto formue fastsatt i henhold til skatteloven kapittel 4.

Skattesats for formuesskatt er 0,15 % for formue over TNOK 10.

Formueskatt i resultatregnskapet framkommer i «Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen». Betalbar, ikke utlignet formuesskatt presenteres som Forpliktelse ved skatt.

NOTE 2 - AKSJER OG ANDELER

Andeler i eiendomsfond

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi
Aberdeen Eiendomsfond Norge I IS	31	18 383	21 825	3 442
Aberdeen Eiendomsfond Norge I AS	317 780	186	220	34
Sum andeler i eiendomsfond		18 569	22 045	3 476

Andeler i aksjefond

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi
DI Norske Aksjer Institusjon 2	2 269	4 040	7 249	3 209
Sum andeler i norske aksjefond		4 040	7 249	3 209
Arctic Norwegian Equities II	3 267	4 425	6 601	2 177
TT Emerging Markets L/O	72 932	5 998	8 421	2 423
Ardevora Global Equity SRI H2N	15 737 826	17 000	20 089	3 089
Egerton Eq. Fund I NOK	68 343	7 592	22 807	15 214
Sum andeler i internasjonale aksjefond		35 015	57 918	22 903
Sum aksjer og andeler		57 624	87 212	29 588

Andel kollektivportefølje	67 822
Andel selskapsportefølje	19 390
Sum aksjer og andeler	87 212

Aksjefond er bokført og verdsatt til markedspris.

Risikoprofil aksjer

Pensjonskassen har gjennom året hatt aksjeeksponering gjennom totalt fem forskjellige aksjefond. Tre av aksjefondene har sin eksponering i utlandet, mens to er eksponert mot det norske aksjemarkedet. Samlet aksjeeksponering har variert gjennom året. Høyeste andel av total portefølje ved månedsslutt var 27,8% pr. 31.12.20, og laveste 23,7% pr. 31.03.2020. Aksjeinvesteringene er bredt diversifisert.

NOTE 3 - RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Andeler i obligasjons- og pengemarkedsfond

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi
DNB Likviditet 20 (IV)	774	7 768	7 743	-25
Sum andeler i pengemarkedsfond		7 768	7 743	-25
Holberg Kreditt	117 888	11 959	11 699	-260
Danske Invest Obligasjon	18 052	19 417	19 882	465
DNB Obligasjon (III)	1 933	19 604	20 136	532
Alfred Berg Nordic IG Med Dur	158 410	15 656	16 542	886
Sum andeler i norske obligasjonsfond		66 635	68 259	1 624
PIMCO Global Bond Fund Inst.	97 629	19 924	23 139	3 215
AQR Global Agg BF H2N	199 395	20 540	22 562	2 022
Bluebay IG Global Agg H2N	18 973	20 002	23 511	3 509
Sum andeler i internasjonale obligasjonsfond		60 465	69 211	8 746
Sum andeler i obligasjonsfond		127 101	137 471	10 370

Sum rentebærende verdipapirer	134 869	145 214	10 345
--------------------------------------	----------------	----------------	---------------

Andel kollektivportefølje	112 929
Andel selskapsportefølje	32 286
Sum rentebærende verdipapirer	145 214

Pengemarkedsfond og obligasjonsfond er verdsatt til markedspris.

NOTE 4 - UTLÅN OG FORDRINGER

Bankinnskudd	2 245
Sum utlån og fordringer	2 245

Andel kollektivportefølje	1 746
Andel selskapsportefølje	499
Sum utlån og fordringer	2 245

Bundne midler på skattetrekkkonto utgjorde TNOK 105 per 31.12.2020

NOTE 5 - HIERARKIET, FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTAT

	Nivå 1 Børsnoterte priser	Nivå 2 Observerbar input	Nivå 3 Ikke observerbar input	Balanseført verdi per 31.12
Aksjer og andeler	0	65 167	22 045	87 212
Rentebærende verdipapirer	0	145 214	0	145 214
Bank	0	2 245	0	2 245
Totalt	0	212 627	22 045	234 672

NOTE 6 - FINANSIELL RISIKO

Finansiell risiko

Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer og rentebærende verdipapirer. Investeringer foretas hovedsakelig i verdipapirfond. Den finansielle risikoen omfatter markeds-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko. Gjeldende investeringsstrategi setter rammer for den løpende risikotagningen.

Markedsrisiko

Pensjonskassens største risiko ansees å være markedsrisiko, dvs. risikoen for fall i eiendelens verdier. Markedsrisikoen knyttet til pensjonskassens investeringer estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivklassene samvarierer.

Renterisiko

Pensjonskassen har ved utgangen av 2020 investeringer i rentebærende papirer på MNOK 145,2. Pensjonskassen hadde en moderat renterisiko ved utgangen av året. Markedsverdivektet durasjon er på 4,46 år. Porteføljeverdien vil falle med ca MNOK 6,47 ved et parallelt skift i rentekurven på +1%. Verdien vil stige tilsvarende ved et rentefall.

Kredittrisiko

Pensjonskassens kredittrisiko ansees som moderat. Kredittrisikoen styres gjennom rammer for største engasjement og rating. Pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor "investment grade". Premie for pensjonsordningen innbetales forskuddsvis eller dekkes fra premiefondet, slik at pensjonskassens kredittrisiko mot foretaket den er opprettet for anses å være liten.

Valutarisiko

Alle plasseringer i utenlandske rentefond valutasikres. Det er investert i tre fond gjennom valutasikrede NOK-klasser. Utenlandske aksjeplasseringer valutasikres normalt sett ikke. Per utgangen av 2020 har pensjonskassen ett utenlandsk aksjefond som er valutasikret og to utenlandske aksjefond som ikke er valutasikret. Pensjonskassens netto tilgodehavende i norske kroner skal til enhver tid minst motsvare 70% av de forsikringstekniske avsetninger. Pensjonskassen er pr. 31.12.2020 eksponert for valutarisiko gjennom sine utenlandske aksjeinvesteringer, som utgjør 13,3% av forvaltningskapitalen.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene anses å være tilstrekkelig likvide. Pensjonskassen har i tråd med gjeldende forskrift utarbeidet en egen likviditetsstrategi.

NOTE 7 - FORDRINGER

	2020	2019
Fordringer på forvalter	208	212
Fordringer på andre	1	0
Sum fordringer	209	212

NOTE 8 - AVSETNING FOR FORPLIKTELSE

	2020	2019
Skyldig offentlige avgifter	105	108
Gjeld til andre	20	23
Sum avsetning for forpliktelser	125	131

NOTE 9 - SOLVENSMARGIN

	2020	2019
Innskutt kjernekapital	32 000	32 000
Opptjent egenkapital	21 157	16 746
Fradrag urealisert verdi selskapsportefølje	-8 532	-5 805
Netto ansvarlig kapital	44 625	42 941
50% av risikoutjevningfond	940	823
50% av tilleggsavsetning	4 694	4 719
Sum annen solvensmarginkapital	5 634	5 542
Solvensmarginkapital	50 259	48 484
Minstekrav til solvensmargin	5 722	5 701
Samlet solvensmarginkapital i % av solvensmarginkrav	878 %	850 %

NOTE 10 - SOLVENSKAPITAL OG SOLVENSKAPITALKRAV**SOLVENSKAPITAL**

	2020	2019
Innskutt egenkapital	32 000	32 000
Opptjent egenkapital	21 157	16 746
Justering i avsetninger ved overgang til markedsverdi	-14 075	-3 089
Effekt av overgangsregelen	10 556	2 510
Sum kapital gruppe 1	49 638	48 167

Risikoutjevningfond	1 879	1 646
Sum kapital gruppe 2	1 879	1 646

Tilleggsavsetninger	9 388	9 438
Kursreguleringsfond	31 401	23 587

Samlet ansvarlig kapital	92 307	82 839
---------------------------------	---------------	---------------

Samlet ansvarlig kapital uten overgangsregelen	81 751	78 840
---	---------------	---------------

SOLVENSKAPITALKRAV

Markedsrisiko	45 488	38 803
Livsforsikringsrisiko	4 242	8 287
Motpartsrisiko	151	77
Korrelasjonseffekter	-3 111	-5 490
Operasjonell risiko	851	766
Tapsabsorbering i utsatt skatt	-7 143	-6 366
Samlet solvenskapitalkrav	40 477	36 077

Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	51 829	46 762
Solvenskapitaldekning	228 %	230 %

Uten overgangsregelen		
Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	41 273	42 763
Solvenskapitaldekning	202 %	219 %

NOTE 11 - KAPITALAVKASTNING

	2020	2019	2018	2017	2016
Kapitalavkastning på kollektivporteføljen					
Verdijustert avkastning	7,6 %	11,0 %	-0,5 %	8,1 %	5,9 %
Bokført avkastning	3,1 %	5,7 %	3,4 %	4,2 %	3,3 %
Kapitalavkastning på selskapsporteføljen					
Verdijustert avkastning	7,6 %	11,0 %	-0,5 %	8,1 %	5,9 %
Bokført avkastning	7,6 %	11,0 %	-0,5 %	8,1 %	5,9 %

Da pensjonskassen har felles forvaltning vil verdijustert avkastning være like for kollektiv- og selskapsportefølje.

NOTE 12 - BESKRIVELSE AV PENSJONSORDNINGENE

Pensjonskassen forvalter lukket tjenstepensjonsordning for tidligere ansatte i Ringerikes Sparebank, som har fusjonert med andre banker og nå heter SpareBank1 Ringerike Hadeland.

Medlemmene i pensjonsordningen fordeler seg pr 31.12.2020 på:

Aktive	14
Uførepensjonister	4
Øvrige pensjonsmottagere	49

Pensjonsordningen er ytelsesbasert med alderspensjonsnivå 70 % basert på beregnet folketrygd før levealdersjustering, og omfatter ytelser ved uførhet samt etter nærmere regler etterlatteytelser til ektefelle, registrert partner, samboer og barn. Pensjonene er til og med 2014 regulert årlig med samme sats som folketrygdens grunnbeløp. Fra og med 2015 reguleres pensjonene årlig med minimum økning i konsumprisindeksen, dog maksimalt med økningen i folketrygdens grunnbeløp.

Pensjonsordningen er ytelsesbasert uten investeringsvalg. Medlemmene betaler ikke tilskudd.

NOTE 13 - VIRKNINGEN AV ENDRINGER I FORUTSETNINGER I PENSJONSORDNINGEN

Effekten av en umiddelbar 25 prosent økning i uførehyppigheten vil med dagens bestand innebære en belastning på 0,14 millioner kroner på årets risikoresultat. Effekten av en permanent økning på 15 % i uførehyppigheten vil være en økning i premiereserven på 0,3 millioner kroner. Tilsvarende vil en permanent 10 % reduksjon i dødeligheten med dagens bestand innebære en økning i premiereserven på 3,49 millioner kroner.

NOTE 14 - ENDRINGER I FORSIKRINGSMESSIGE FORPLIKTELSE

	Premie- reserve	Tilleggs- avsetning	Kursreg. fond	Premiefond	POF	Regulerings- fond for uførepensjon
1. Inngående balanse	136 154	9 438	23 587	758	2 264	0
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser						
2.1. Netto resultatførte avsetninger	-530	-51	7 814	3	15	0
2.2. Overskudd på avkastningsresultatet	368	0	0	492	679	0
2.3. Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	453	0	0	0	873	0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	291	-51	7 814	496	1 567	0
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser						
3.1. Overføringer mellom fond	0	0	0	2 266	-2 279	14
3.2. Overføringer til/fra selskapet	0	0	0	-1 701	0	0
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	0	0	0	565	-2 279	14
4. Utgående balanse	136 445	9 388	31 401	1 819	1 551	14

NOTE 15 - PREMIEFOND

	2020	2019	2018	2017	2016
Premiefond 01.01.	758	2 279	7 974	22 249	21 522
Innbetalt til premiefond	4 255	5 000	0	2 000	8 574
Belastet premie	-5 956	-7 676	-6 538	-16 945	-8 467
Garantert rente	3	10	67	266	418
Overført fra POF	2 266	0	0	30	176
Overskuddsdisponering	492	1 146	775	374	26
Premiefond 31.12.	1 819	758	2 279	7 974	22 249

Premiefondet per 31.12.2020 utgjør 31 % av årets premie på 5 956.

NOTE 16 - SPESIFIKASJON AV PREMIEINNTEKTER

	2020	2019
Brutto forsikringsteknisk premie	3 243	5 708
Administrasjonspremie	1 603	1 547
Premie for rentegaranti	919	887
Premie for fortjenesteelement	191	195
Sum forfalt premie	5 956	8 337

NOTE 17 - GJENFORSIKRING

Det er tegnet katastrofereassurans med Arch Re som dekker inntil MNOK 20 forårsaket av en hendelse hvor min. to dør eller blir ufør. Pensjonskassen bærer en egenandel på MNOK 3. Premie for 2020 er TNOK 15.

NOTE 18 - SPESIFIKASJON AV UTBETALTE PENSJONER

	2020	2019
Alderspensjoner	4 434	4 274
Etterlattepensjoner	307	337
Uførepensjoner	231	311
Sum pensjoner	4 972	4 922

NOTE 19 - FORVALTNINGS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

	2020	2019
Kollektivportefølje		
Honorar og omkostninger verdipapirer	341	332
Honorar administrasjon og daglig ledelse	1 350	1 332
Honorar lovpålagt revisjon inkl.mva	101	111
Honorar revisor andre tjenester utenfor revisjon inkl. mva	20	38
Styrehonorar, inkl AGA	152	147
Kontingent, inkl. finanstilsynsavgift	58	51
Andre administrative kostnader	29	4
Sum administrasjonskostnader kollektivportefølje	2 051	2 016
Selskapsportefølje		
Honorar og omkostninger verdipapirer	93	82
Formueskatt	17	19
Sum administrasjonskostnader selskapsportefølje	110	100

NOTE 20 - RESULTATANALYSE OG OVERSKUDDSDDELING

	2020 Ytelse	2020 Fripoliser	2020 Totalt	2019 Totalt
Uførisiko				
Risikopremie	204	349	553	644
Netto avsetning ved hendelser	11	0	11	1 264
Uførisikoresultat	215	349	564	1 908
Dødsrisiko				
Risikopremie	414	40	454	434
Netto avsetning ved hendelser	-711	0	-711	0
Dødsrisikoresultat	-297	40	-257	434
Opplevelsesrisiko				
Risikopremie	-1 242	-62	-1 304	-1 251
Netto avsetning ved hendelser (frigjort)	2 500	181	2 681	0
Opplevelsesrisikoresultat	1 258	119	1 377	-1 251
Korrigerings av utbetalt pensjon som følge av etterbetalinger ol.	0	0	0	-16
Risikoresultat før reassurans	1 176	508	1 684	1 075
Reassurans premie	-9	-6	-15	-15
Reassurans erstatninger	0	0	0	0
Reassuranseresultat	-9	-6	-15	-15
Netto risikoresultat etter reassurans	1 167	502	1 669	1 060
Endring i erstatningsreserve	0	0	0	0
Annet	45	1	46	0
Risikoresultat	1 212	503	1 715	1 060
Renteresultat				
Netto finansinntekter	10 025	3 253	13 278	17 672
(Til)/fra Kursreguleringsfond	-5 899	-1 914	-7 814	-9 185
Sum garanterte renter reserve	-3 106	-864	-3 970	-3 982
Garanterte renter premiefond og pensjonistenes overskuddsfond	-19	0	-19	-14
Avkastning til risikoutjevningfond	-48	-15	-63	-62
Avkastning til premiefond/POF	-16	0	-16	-28
Renteresultat	937	460	1 396	4 401
Administrasjonsresultat				
Innbetalt premie for administrasjon/kapitalforvaltning og frigjort	1 847	483	2 330	2 278
Driftskostnader inkl forvaltningskostnader	-1 626	-425	-2 051	-2 016
Administrasjonsresultat	221	58	279	262
Samlet resultat	2 370	1 021	3 390	5 723
Premie for rentegaranti	919	0	919	887
Fortjenestemargin for forsikringsrisiko	191	0	191	195
Fra/til tilleggsavsetninger	0	51	51	-590
Netto resultat	3 480	1 072	4 551	6 215
Disponering av tekniske resultater				
til premiefond	-492	0	-492	-1 146
til pensjonistenes overskuddsfond (POF)	-1 551	0	-1 551	-2 264
til premiereserve	0	-872	-872	-841
Resultat teknisk regnskap etter disponeringer over resultat	1 437	200	1 636	1 964
Avkastning til risikoutjevningfond	48	15	62	62
Avkastning til premiefond/POF	16	0	16	28
Teknisk resultat fra regnskap			1 714	2 054
Ikke-teknisk resultat			3 498	4 249
Resultat før skatt			5 212	6 303
Skattekostnad			-568	1 492
Totalt resultat			4 644	7 794
Overført fra/til risikoutjevningfond			-171	-530
Avkastning på risikoutjevningfond			-62	-62
Overført fra/til egenkapital			-4 411	-7 202

NOTE 21 - SKATT

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt

	2020	2019
Resultat før skattekostnader	5 212	6 303
+/- Permanente forskjeller	-797	-1 459
+/- Verdiendringer investeringer selskapsporteføljen	-2 252	-2 229
Benyttet fremførbart underskudd	-2 162	-2 615
= Grunnlag for årets skattekostnad	0	0
Forskjeller som inngår i grunnlag utsatt skatt/skattefordel	2 300	2 026
Fremførbart underskudd	-6 486	-8 792
= Grunnlag for årets utsatt skatt	-4 186	-6 766
Bokført utsatt skattefordel	921	1 488
Grunnlag formueskatt	14 831	12 494
Formueskatt	22	19
Årets avsatte betalbare skatt	0	0
Endring utsatt skatt	568	-1 488
Avvik/endring i skatt fra tidligere år	0	-3
Årets skattekostnad	568	-1 492

NOTE 22 - TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Pensjonskassen har mottatt TNOK 4 255 til premiefond/premie fra sine medlemselskap i 2020.

NOTE 23 - OVERFØRINGER TIL ANDRE PENSJONSINNRETNINGER

	2020	2019
Overført premiereserve til andre	365	0
Sum overført til andre	365	0

NOTE 24 - ANSATTE, YTELSER OG LÅN TIL LEDENDE PERSONER

Pensjonskassen hadde ingen ansatte i 2020.

Honorar til styremedlemmer for 2020 utgjorde TNOK 133.

Knut Hundhammer	Styrets leder	33
Dag Engen	Nestleder	25
Anne Lise Vidnes	Styremedlem	25
Marit Kullerud Trønrod	Styremedlem	25
Mette Toft Bjørgen	Styremedlem	25

Administrasjonshonorar til Gabler Pensjonstjenester AS inkluderer arbeid utført av daglig leder i pensjonskassen. Daglig leder er ansatt i Gabler Pensjonstjenester AS og mottar ikke godtgjørelse direkte fra pensjonskassen.

Ingen medlemmer i styret eller andre har avtale om bonus, lån, overskuddsdeling, opsjoner eller andre fordeler fra pensjonskassen, ut over styrehonorar og ytelser fra tjenestepensjonsordningen som pensjonskassen administrerer.

Electronic signature

Signed by

Vidnes, Anne Lise

Date and time (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

23.03.2021 12.17.49

Date of birth

1955-07-07

Signature method

Norwegian BankID

Signed by

Tronrud, Marit Kullerud

Date and time (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

23.03.2021 13.02.01

Date of birth

1965-12-31

Signature method

Norwegian BankID

Signed by

Heggebø, Siri Lunde

Date and time (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

23.03.2021 13.21.55

Date of birth

1986-02-15

Signature method

Norwegian BankID

Signed by

Engen, Dag

Date and time (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

23.03.2021 13.45.20

Date of birth

1960-05-31

Signature method

Norwegian BankID

Signed by

Bjørgen, Mette Toft

Date and time (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

23.03.2021 15.50.49

Date of birth

1975-11-04

Signature method

Norwegian BankID

Signed by

Hundhammer, Knut

Date and time (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

23.03.2021 14.58.37

Date of birth

1960-05-14

Signature method

Norwegian BankID

This document is signed electronically.

The electronic signature is legally binding. This page is added to provide basic information about the electronic signature(s), and the signed document can be read on the following page(s). Attached is also a PDF with more detailed information about the electronic signature(s), and also an XML file with the contents of the signature(s). The attachments can be used to verify the electronic signature(s) if needed.

Til styret i Ringerikes Sparebanks Pensjonskasse

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Ringerikes Sparebanks Pensjonskasses årsregnskap som viser et totalresultat på kr 4 644 165. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav**Konklusjon om årsberetningen**

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon

eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 19. mars 2021
Deloitte AS

Gry Kjersti Berget
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Gry Kjersti Berget

Statsautorisert revisor

Serienummer: 9578-5995-4-188360

IP: 51.175.xxx.xxx

2021-03-22 19:26:07Z

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>